

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Cob/238/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112531807
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Bahníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1112531807.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Bahníkovvej a členiek senátu JUDr. Ľubici Břrouškovvej a JUDr. Ľubice Kriškovej v právnej veci žalobcu: ZLATNER, spol. s r.o., Hronská 5985/6A, 934 01 Levice, IČO: 34 109 919 právne zastúpený: WITT&KLEIM ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA s.r.o., Horná 65/A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 257 164, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova ul. 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpený: FELIX NEUPAUER & PARTNERS, advokátska kancelária, Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 37 928 422, o zaplatenie 27.596,82 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného vo výroku I. a III. rozsudku Okresného súdu Bratislava I. č.k. 31Cb/203/2015-209 zo dňa 17.05.2017, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 31Cb/203/2015-209 zo dňa 17.05.2017 v napadnutej časti a súvisiacom výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I rozsudkom č.k. 31Cb/203/2015-209 zo dňa 17.05.2017 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 26.156,82 eur spolu s 8.25% úrokom z omeškania ročne od 04.12.2013 do zaplatenia všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobu vo zvyšku vo výške 1.439 eur zamietol. Žalobcovi súd priznal plnú náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo žaloby žalobcu, ktorá bola doručená súdu dňa 16.12.2015, v ktorej sa domáhal zaplatenia žalovanej sumy 27.596,82 eur s príslušenstvom 8.25% úrokom z omeškania od 04.12.2013 do zaplatenia zo žalovanej istiny, ako aj trov konania. Žalobca dôvodil tou skutočnosťou, že dňa 31.12.2010 bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená Poistná zmluva č. 5651142591, ktorej predmetom bolo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Dňa 29.09.2010 zamestnanec žalobcu motorovým vozidlom spôsobil dopravnú nehodu, následkom ktorej došlo k poškodeniu zdravia osôb nachádzajúcich sa v druhom motorovom vozidle a zároveň k usmrteniu osoby nachádzajúcej sa v druhom motorovom vozidle (ďalej poškodený). Žalovaný podľa žalobcu neuhradil všetky nároky požadované poškodenými osobami a tieto poškodené osoby podali žalobu voči žalobcovi. Krajský súd v Nitre svojim rozhodnutím zo dňa 11.11.2013 č.k. 11Co/116/2013 priznal poškodeným právo na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) vo výške 24.000 eur, príslušenstvo, trovy konania spolu 26.126,82 eur. Následne žalobca zaslal žalovanému výzvu na zaplatenie predmetnej sumy, ktorá bola žalovanému doručená dňa 03.12.2013. Žalovaný sa na uvedenú výzvu vyjadril v zmysle, že nemajetková ujma nie je subsumovateľná pod pojem škoda a preto nie je krytá zmluvou. Žalobca poukázal na Smernicu 2009/103/ES, ktorej cieľom je upraviť rozsah povinného poistenia

motorových vozidiel a to tak, aby tým bola zaručená maximálna úroveň ochrany obetí dopravných nehôd, prostredníctvom aproximácie rozdielov, ktoré existovali z hľadiska rozsahu tohto poistenia. Smernica nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie „ujmy alebo škody“ ,či používa termíny „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“.

3. Súd vykonal dokazovanie prednesmi právnych zástupcov žalobcu, žalovaného, oboznámením sa s listinnými dôkazmi: žalobou, poistnou zmluvou č. 561142591, oznámením žalovaného o riešení poistnej udalosti, rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 11Co/116/2013, stanovisko NBS, a dospel k nasledovnému skutkovému a právnomu posúdeniu. Spornou bola otázka, či žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody.

4. Súd prvej inštancie poukázal na ust. § 132 ods.1, § 182, § 191, § 192, § 470 ods.1, ods.2 CSP, § 1 ods.1, ods.2, § 261 ods.1, ods. 9, Obchodného zákonníka (ďalej iba „ObZ“), § 813 ods.1, § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka (ďalej iba „OZ“), § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., § 415, § 799 ods.2., § 823 OZ, Nález ÚSČR sp. zn II. ÚS 2221/2007.

5. Z predložených listinných dôkazov súdu vyplynulo, že medzi žalobcom a žalovaným došlo dňa 31.12.2010 k uzatvoreniu poistnej zmluvy č. 6561142591. Dňa 29.09.2012 vodič - zamestnanec žalobcu spôsobil dopravnú nehodu pri ktorej došlo k usmrteniu osoby a poškodeniu zdravia osôb v druhom motorovom vozidle. Rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 25Co/177/2013-131 bol potvrdený rozsudok okresného súdu v Leviciach č.k.9C/46/2012-93, pričom z uvedeného rozsudku Krajského súdu vyplýva, žalobca bol predmetným rozsudkom zaviazaný uhradiť pozostalým ako žalobcom a to žalobcovi v 1. rade (manželka pozostalého) sumu vo výške 16.000 eur, v 2. rade (syn pozostalého) sumu 8.000 eur, titulom náhrady nemajetkovej ujmy, ďalej zaviazal žalobcu (v procesnom postavení žalovaný) k úhrade trov konania vo výške 1.440 eur - súdny poplatok a trovy konania v celkovej výške 1841,32 eur (2x 870,66 eur), trovy odvolacieho konania vo výške 207,75 eur. Z predmetného rozsudku vyplynulo, že dňa 29.09.2010 v čase o 8.45 hod viedol vodič žalobcu Peter Búra dodávkové motorové vozidlo Volkswagen Transportér, s ktorým sa zrazil s dodávkovým vozidlom Kia Besta, ktoré riadil vodič J.Q. C. spolu s manželkou, a v dôsledku dopravnej nehody došlo na mieste k úmrtiu vodiča C.. Súd konštatoval, že úmrtím manžela zostala manželka sama odkázaná na pomoc iných a kvalita jej osobného a spoločenského života sa zhoršila. V závere potvrdzujúceho rozsudku Krajský súd uviedol, že odvolací súd prijal záver, že súd prvej inštancie správne posúdil závažnosť majetkovej ujmy, ako aj okolnosti za akých k neoprávnenému zásahu do osobnosti žalobcov došlo sa s ohľadom na tu určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy v primeranom rozsahu. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní k žalobe uviedol, že v celom rozsahu popiera nárok žalobcu, v zmysle súčasne platnej právnej úpravy v zmysle PZP poisťovateľa nie sú pasívne legitimovaný na krytie nárokov z titulu nemajetkovej ujmy podľa ust. §11 OZ ale kryjú len taxatívne vymedzené rozsahy nárokov, ktoré sú nároky škodové.

6. Žalovaný vzniesol námietku premlčania s poukazom na ust. § 104 OZ, nakoľko k poistnej udalosti došlo 29.09.2010, kde v tomto momente došlo k zásahu do rodinnej sféry pozostalých, podľa žalovaného sa nárok premlčal najneskôr 29.09.2015, pričom žaloba bola podaná až 16.12.2015. V prípade, žeby sa súd nestotožnil ani so vznesenou námietkou premlčania žalovaný má za to, že má právo odmietnuť poskytnutie poistného plnenia s poukazom na ust. § ods. 2 v spojení s § 10 ods. 3 zákona o PZP, keďže žalobca neposkytol žalovanému ako poisťovateľovi súčinnosť.

7. Právny zástupca žalobcu poukázal na to, že Civilný sporový poriadok a v ňom zakotvený princíp istoty, viaže súd, aby rozhodoval podľa rozhodnutí súdnych autorít. Podľa žalobcu tento spor vychádzal zo zákona, ktorý bol transformovaný do právneho poriadku Slovenskej republiky na základe Smerníc, a teda rozhodujúci je výklad, ktorý poskytol Súdny dvor, rozhodnutie Haasová c/a Petrik. Právny zástupca žalobcu poukázal na rozhodnutie KS v Prešove č.k. 21Co/60/2015 ktorý sa v celom rozsahu pridržiaval uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora. Podľa predmetného rozsudku KS v Prešove Zákon o PZP treba vykladať v najširšom možnom rozsahu, teda sa má pod neho subsumovať aj nárok na nemajetkové nároky. Právny zástupca žalobcu uviedol, že čo sa týka námietky premlčania vychádza žalovaný z nesprávneho posúdenia nároku, nakoľko v konaní žalobca plnil za žalovaného to, čo mal plniť žalovaný sám a uviedol, že žaloba nebola podaná 14.12.2015 ako tvrdí žalovaný, ale žaloba bola podaná 10.11.2015 v elektronickej podobe so zaručeným elektronickým podpisom, pričom skutočnosť, že žaloba bola doručená 14.12.2015 nemôže byť na ťarchu žalobcu.

8. Právny zástupca žalovaného uviedol, že poukazovanie na rozhodnutie KS v Prešove právnym zástupcom žalobcu považuje za účelové. Nakoľko sám Európsky súdny dvor vo svojom rozhodnutí vo veci Hassova c/a Petřík konštatoval, že príslušné smernice sa majú vykladať tak, že tieto zahŕňajú aj náhradu nemajetkovej ujmy aj pozostalým po obetiach dopravných nehôd ak je to predmetom úpravy vnútroštátneho práva aplikovateľného vo veci samej.

9. Podľa právneho zástupcu žalobcu pre súdy Slovenskej republiky vyplýva povinnosť, aby pri výklade ustanovení Zákona o PZP v čo najväčšej možnej miere vzali do úvahy znenie a účel tých ustanovení smerníc, na ktorých implementáciu bolo ustanovenie do právneho poriadku zavedené, aby zaručili smernici úplnú účinnosť. Podľa uvedeného možno uzavrieť, že ust. §4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP treba vyložiť tak, že poistenie zodpovednosti kryje aj nároky pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy a to rovnako, ako všetky ostatné nároky na náhradu škody.

10. Právny zástupca žalobcu na preukázanie svojich tvrdení doložil do spisu rozhodnutia KS,, rozhodnutie ÚS SR zo dňa 16.12.2015 spis. Zn. II.US 646/2015 a Uznesenie ÚS SR prijaté dňa 16.10.2016 sp. zn ÚS 474/2016, z predložených rozhodnutí vyplýva, že nemajetková ujma je v právnom prostredí slovenskej republiky krytá v rámci Zákona o PZP.

11. Súd vyhodnotil námietku žalovaného týkajúcu sa nedostatku jeho pasívnej legitímácie ako nedôvodnú. Súd bol toho názoru, že žalovaný je poisťovňou, v ktorej bolo povinne zmluvne poistené motorové vozidlo žalobcu, v dôsledku ktorého prevádzky došlo k dopravnej nehode, teda k zrážke dvoch vozidiel a to motorového vozidla žalobcu a druhého motorového vozidla, následkom ktorého došlo k usmrteniu vodiča druhého motorového vozidla. Jeho pasívna vecná legitímácia vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 15 zákona č. 381/2001 Z.z. Súdny dvor Európskej únie o položenej prejudiciálnej otázke rozhodol rozsudkom C- 22/12 zo dňa 24.10.2013, tak že článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005, a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (ďalej len „motorové smernice“) sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Členské štáty sú teda podľa súdu povinné zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, ktorá sa uplatňuje podľa ich vnútroštátneho práva, bola krytá poistením v súlade s ustanoveniami prvej, druhej a tretej smernice. Na základe žiadneho ustanovenia v prvej, druhej ani tretej smernici nemožno dospieť k záveru, že normotvorca Únie si želal zúžiť ochranu zaručenú týmito smernicami len na osoby, ktoré sa priamo zúčastnili na škodovej udalosti. Členské štáty teda majú zaručiť, aby náhrada škody podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody, bola krytá povinným poistením v určitých minimálnych sumách určených v článku 1 ods. 2 druhej smernice. Keďže totiž zodpovednosť poisteného, ktorá podľa vnútroštátneho súdu v tomto prípade vyplýva z § 11 a 13 českého (zároveň aj slovenského) Občianskeho zákonníka, vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnú povahu, nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú uvedené smernice.

12. Súd prisvedčil právnenému zástupcovi žalobcu, že nárok žalobcu nie je premlčaný, nakoľko až právoplatným rozhodnutím KS v Nitre, ktorým bol žalobca zaviazaný uhradiť sumu 26.156,82 (istina a trovy konania), ktorú podľa výpisu z peňažného ústavu uhradil dňa 29.11.2013, vznikla žalobcovi škoda. Súd mal žalobcom v konaní preukázané, že žaloba bola tunajšiemu súd zaslaná 10.11.2015 so zaručeným elektronickým podpisom, teda v premlčacej lehote.

13. K vznesenej námietke porušenie povinnosti žalobcu neposkytnúť súčinnosť súd neprihliadal, považoval ju za účelovú, nakoľko žalovaný žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal ním tvrdenú skutočnosť neposkytnutie súčinnosti žalobcom. Súd preto v rozsahu škody, ktorá žalobcovi vznikla podľa predložených dokladov žalobe vyhovel a v časti nepreukázaného nároku vo výške 1.439,- eur žalobu zamietol.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP.

15. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti výroku I. a súvisiacemu výroku III. podal žalovaný odvolanie. Žalovaný poukázal na vyjadrenie žalobcu, v ktorom uviedol, že v čase dopravnej nehody bol žalovaný poisťovateľom vozidla o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti (ďalej iba „PZP“) za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pričom zastával názor, že nemajetková ujma podľa ust. § 11 a nasl. Zákona č. 40/1964 Zb. spadá pod rozsah PZP podľa § 4 ods.2 písm. a) Zákona o PZP a teda, že na základe Rozsudku Krajského súdu v Nitre plnil za žalovaného.

16. Žalovaný bol v odvolaní toho názoru, že súd prvej inštancie síce rozsudkom žalobe vyhovel a pasívnu vecnú legitimitáciu žalovaného odôvodnil a však výlučne s poukazom na Rozsudok na ESD vo veci C-22/12, pričom k právnemu základu tvrdeného nároku ako takého sa relevantne nevyjadril.

17. Žalovaný mal za to, že Rozsudok v napadnutej časti vychádza jednak z nesprávneho právneho posúdenia veci, a to ako v otázke pasívnej legitimitácie žalovaného, tak aj v otázke možného a dovoleného súdneho „dotvárania“ práva extenzívnym výkladom vnútroštátnych zákonných ustanovení. Súd prvej inštancie sa podľa žalovaného vôbec nevysporiadal s relevantnou právnou argumentáciou žalovaného a konštantnou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v kontexte Zákona o PZP a povinnosti žalovaného takéto nároky plniť.

18. Žalovaný bol toho názoru, že rozsudkom Krajského súdu v Nitre bol žalobca zaviazaný plniť, avšak žalovanému nie je zrejmé, na základe akého právneho titulu sa žalobca domáhal plnenia voči žalovanému v prebiehajúcom konaní. Tvrdenie žalobcu, že údajne plnil za žalovaného neobstojí, nakoľko žalobca plnil na základe právoplatného rozsudku, ktorý bol výsledkom konania, ktorého sa žalovaný nezúčastňoval v žiadnej procesnej pozícii.

19. Žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/301/2012 a ust. § 4 ods.2 písm. a) zákona PZP, § 11 nasl. OZ, pričom uviedol, že v zmysle uvedených ustanovení ako aj slovenskej judikatúry nie je pasívne vecne legitimovaný.

20. S poukazom na uvedené odvolacie dôvody mal žalovaný zato, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v otázke pasívnej vecnej legitimitácie žalovaného, pričom rozsudok je zmätočný a nepreskúmateľný v otázke právneho základu tvrdeného nároku žalobcu, spoločne s nesprávnym resp. nepreskúmateľným posúdením otázky premlčania zo strany súdu prvej inštancie.

21. Žalovaný navrhol Krajskému súdu v Bratislave ako súdu odvolaciemu, aby rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 31Cb/203/2015-209 zo dňa 17.05.2017 zmenil v napádanom rozsahu tak, že žalobu voči žalovanému zamietne.

22. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Žalobca bol toho názoru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a odvolanie žalovaného považuje za účelové a nedôvodné. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd prvej inštancie žalobcom uplatnený nárok právne kvalifikoval ako právo na náhradu škody. V súdnom konaní sa nepovažovalo za sporné, že žalobca zaplatil náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej prevádzkou motorového vozidla poisteného na základe poistnej zmluvy uzavretej so žalovaným.

23. Súd sa podľa žalobcu náležite vysporiadal s námietkou nedostatku pasívnej vecnej legitimitácie. Žalobca poukázal nato, že právnou otázkou či náhrada nemajetkovej ujmy spadá pod rozsah povinného zmluvného poistenia a teda či na jej zaplatenie v súlade s poistnou zmluvou uzavretou medzi žalobcom a žalovaným bol povinný žalovaný, vyriešil súd s poukazom na judikatúru, ktorá prekonala skoršie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré poukazoval v konaní žalovaný.

24. Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok č.k. 31Cb/203/2015-209 zo dňa 17.05.2017 v odvolaní napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdil.

25. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací prejednal bez vec nariadenia pojednávania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol oznámený na úradnej tabuli súdu dňa 20.11.2018 podľa § 219 ods. 3 CSP. Po preskúmaní obsahu spisu a oboznámení sa s dôvodmi odvolania žalovaného ako aj s vyjadrením žalobcu k odvolaniu dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

26. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie, rovnako ako aj s právnym posúdením pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní a námietky premlčania. Na zdôraznenie správnosti napadnutého výroku I. a III. rozsudku a k podstatným tvrdeniam odvolateľa uvádza odvolací súd nasledovné:

27. Podstatnou právnou otázkou, ktorá je obsahom odvolacích námietok žalovaného, a ktorou sa zaoberal aj súd prvej inštancie, je otázka pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v spore, a teda či existuje povinnosť poisťovne zaplatiť pozostalým po obeti dopravnej nehody nemajetkovú ujmu z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Súd prvej inštancie s poukazom na Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-22/12 zo dňa 24.10.2013 správne ustálil pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného v konaní, keď zároveň v bode 15 odôvodnenia rozsudku uviedol, že v tejto otázke poukazuje i na rozhodnutia KS, rozhodnutie ÚS SR zo dňa 16.12.2015 sp. zn. ÚS 646/2015, a uznesenie ÚS SR zo dňa 16.10.2016 sp.zn. ÚS 474/2016. Na doplnenie argumentácie súdu prvej inštancie v otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní odvolací súd uvádza, že aj keď otázka pasívnej legitímácie poisťovne v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len PZP) nebola v rozhodnutiach súdov SR riešená jednotne, o čom svedčia i argumenty žalovaného v odvolaní v súvislosti s poukazovaním na rozhodnutie NS SR 3Cdo/176/2012, 4Cdo/168/2009 a 4 Cdo 193/2011, po vydaní týchto rozhodnutí už došlo k zreteľnému posunu právneho názoru v rozhodovacej činnosti v tom smere, že náhradu nemajetkovej ujmy je možné priznať ako nárok z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom.

28. Ústavný súd SR uznesením č.k. I. ÚS 474/2016 zo dňa 17.8.2016 odmietol ako zjavne neopodstatnenú sťažnosť spoločnosti Wüstenrot poisťovňa a.s. V odôvodnení Ústavný súd vyslovil, že niet žiadneho dôvodu spochybňovať právne závery v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, ktorý bol ústavnou sťažnosťou napadnutý, a to predovšetkým vo vzťahu k pasívnej legitímácie žalovaného ako poistiteľa. Odvolací súd vyložil pojem škoda použitý v zákone o PZP eurokonformne vychádzajúc z rozsudku ESD C-22/12 vo veci Haasová a s odkazom na európske smernice týkajúce sa povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Ústavný súd vyslovil, že hoci Súdny dvor EÚ nie je oprávnený vykonať ustanovenia vnútroštátneho práva je zjavné, že vnútroštátne právo SR prostredníctvom ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 11 a § 13 Oz) umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

29. Uznesením Ústavného súdu SR z 11.10.2016, č.k. III. ÚS 666/2016-36, bola odmietnutá ako zjavne neopodstatnená sťažnosť obchodnej spoločnosti Kooperativa poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group. Išlo o sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok, základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6Co/609/2014-482 z 27.1.2015. Ústavný súd zdôraznil, že základom sťažnosti je právny názor sťažovateľa, podľa ktorého pojem škoda použitý v Obč. zák. ani pojem škoda na zdraví použitý v zák. o PZP (č. 381/2001 Z.z.) nezahŕňa nemajetkovú ujmu, ktorú má na mysli Obč. zák. a preto takáto nemajetková ujma nie je krytá povinným zmluvným poistením podľa zákona o PZP. Z citovaného uznesenia ÚS SR vyplýva taktiež záver, že ak slovenský zákonodarca do zákonného pojmu „škoda“ použitého v zákone o PZP, a teda do rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu nezahrnul aj nemajetkovú ujmu a jej poistné krytie, dostáva sa vzhľadom na záväzný výklad zodpovedajúcich smerníc (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES) do rozporu so zámerom tvorca únijnej právnej regulácie identifikovaným Súdnym dvorom. Všeobecné súdy boli preto povinné skúmať možnosť implementácie eurokonformného výkladu prostredníctvom tzv. nepriameho účinku relevantnej

únijnej regulácie. Súdny dvor požaduje od vnútroštátnych súdov, aby práve v prípade nesplnenia povinnosti riadnej transpozície smernice členským štátom vykladali ustanovenia vnútroštátneho práva „v čo najvyššej možnej miere tak, aby mohli byť použité v súlade s cieľmi tejto smernice“ (napr. rozsudok z 13.7.2000 vo veci Centroteel, C-456/98).

30. Odvolací súd v súvislosti s judikatúrou Ústavného súdu SR poukazuje i na judikatúru Najvyššieho súdu SR, napr. rozsudok NS SR sp. zn. 6M Cdo/1/2016 z 31.1.2017, ktorým bolo zamietnuté mimoriadne dovolanie Generálneho prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č.k. 5C/351/2013-99 a proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 8Co/470/2014. V odôvodnení NS SR uvádza, že pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda použitým v zákone o PZP. Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým po blízkej osobe usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúcich v zásahu do ich práva za súkromný a rodinný život. Uvádza ďalej, že účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj z dôvodovej správy k tomuto zákonu vyplýva, že usmrtenie pri dopravnej nehode je najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. V ďalších bodoch odôvodnenia rozsudku sa Najvyšší súd SR prikláňa k rozširujúcemu výkladu pojmu škoda pre účely zákona o PZP, ako aj k eurokonformnému výkladu zodpovednostných smerníc.

31. S poukazom na uvedené rozhodnutia Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR je teda aj podľa odvolacieho súdu nepochybné, že pasívna legitímácia žalovaného v konaní vo veci nemajetkovej ujmy je odôvodnená extenzívnym a eurokonformným výkladom § 4 ods. 2 písm. a) zák. č. 381/2001 Z.z., ktorý je potrebné vyložiť tak, že poistenie zodpovednosti kryje aj nároky pozostalých za náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Obč. zák. a pozostalí môžu tieto nároky uplatniť priamo proti poisťovateľovi v zmysle § 15 ods. 1 zák. o PZP.

32. Odvolaciu námietku, týkajúcu sa nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní, preto odvolací súd považuje za právne irelevantnú.

33. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s námietkou nesprávneho, resp. nepreskúmateľného posúdenia otázky premlčania zo strany okresného súdu, pretože súd prvej inštancie dospel k správnej závere, že nárok žalobcu premlčaný nie je. Predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu škody (nemajetkovej ujmy), ktoré uhradil za žalovaného na základe rozsudku Okresného súdu Levice v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 25Co/177/2013-131 dňa 29.11.2013, pričom žaloba bola súdu doručená dňa 10.11.2015, t.j. v rámci premlčacej doby podľa § 106 Obč. zák.

34. Vzhľadom k uvedenému, odvolací súd rozsudok v odvolaní napadnutej časti a súvisiacom výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1,2 CSP ako vecne správny potvrdil.

35. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP, a to tak, že žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

37. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. Podľa § 262 ods. 2 CSP O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Uvedený rozsudok je výsledkom hlasovania odvolacieho senátu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).